

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
CZARNÓWKA
NA LATA 2016 – 2025

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Ogólna charakterystyka wsi Czarnówka
- 2.1. Opis miejscowości
- 2.2. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza
  3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa
  4. Analiza zasobów Czarnówki
- 3.1 Analiza środowisk
  - 3.1.1 Środowisko przyrodnicze
  - 3.1.2 Środowisko kulturowe
  - 3.1.3 Dziedzictwo religijne i historyczne
  - 3.1.4 Gospodarka, rolnictwo
  - 3.1.5 Ludzie, organizacje społeczne
- 3.2. Analiza SWOT
  5. Wizja miejscowości
  6. Wstęp do projektowania, problemy, priorytety i działania.
  7. Opis planowanych przedsięwzięć (nazwa, cel, harmonogram realizacji, kwota, źródło finansowania).

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie jest wynikiem cyklu spotkań warsztatowych z przedstawicielami sołectwa.

Celem spotkań grupy warsztatowej była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej wsi, analiza zasobów wsi oraz przegląd mocnych i słabych stron terenu oraz próba spojrzenia w przyszłość i stworzenie wizji rozwoju wsi.

Ostatnim z elementów grupy warsztatowej było rozpoznanie problemów dotyczących wsi i jej mieszkańców. Wyznaczenie celów realizacji, oraz sprecyzowanie pomysłów zmierzających do osiągnięcia owych celów było naczelnym zadaniem pracujących zespołów.

W ten sposób został opracowany materiał wstępny wskazujący najpotrzebniejsze zdaniem mieszkańców potrzeby, zaproponowany sposób ich zaspokajania oraz wskazuje na proponowaną kolejność ich realizacji.

Opracowanie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości jest niezbędnym warunkiem aplikowania o środki finansowe w ramach Programu Odnowy Obszarów Wiejskich.

2. Ogólna charakterystyka wsi Czarnówka

2.1. Opis miejscowości

W latach 1975–1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa suwalskiego. Miejscowość w 2010 r. liczyła 98 mieszkańców (łącznie z Siejbą). Obecnie funkcję sołtysa sprawuje Krzysztof Turkowski. Wieś położona jest w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie giżyckim, w gminie Wydminy, na obszarze Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, nad północnym krańcem jeziora Szóstak, 31 km na południowy wschód od Giżycka i 9 km na północny wschód od Wydmin, na południe od drogi wojewódzkiej nr 655, przy granicy z powiatem oleckim.

2.2. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza

Według danych własnych na dzień 12.11.2015 roku mieszkańców wsi Czarnówka w miejscowości jest zameldowanych 107 osób. We wsi zamieszkuje 7 dzieci w wieku 0-6 lat, 7 dzieci w wieku 7-15 lat, 6 osób w wieku 16-19 lat, 28 kobiet w wieku 20-60, 38 mężczyzn w wieku 20-65 lat, 13 kobiet powyżej 60 roku życia i 8 mężczyzn powyżej 65 roku życia. Łącznie 53 kobiety i 54 mężczyzn.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa

Co je wyróżnia?

- malownicze położenie nad brzegiem Jeziora Szóstak
- zasoby leśne
- czyste środowisko
- estetyczna i zadbana wieś
- zły stan dróg, w większości szutrowych

Jakie pełni funkcje?

- mieszkalne
- rolnicze, gospodarcze
- turystyczne

Kim są mieszkańcy?

- ludność napływowa
- rdzenni mieszkańcy
- rolnicy, osoby prowadzące działalność
- letnicy (mieszkańcy sezonowi)

Co daje utrzymanie?

- rolnictwo
- agroturystyka
- zatrudnienie poza miejscem zamieszkania
- sezonowe wyjazdy za granicę
- emerytury

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- w samorządzie wiejskim
- sołectwo zamieszkuje na dzień 12 listopada 2015 roku 107 osób

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- indywidualnie
- przy współpracy z samorządem wiejskim
- przy współpracy z samorządem gminnym
- na organizowanych zebraniach wiejskich

Jaki wygląd ma nasze sołectwo?

- urocze miejsce, zadbane, oaza ciszy
- zły stan dróg dojazdowych do miejscowości

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?

- spotkania sąsiedzkie
- spotkania okolicznościowe (Andrzeжки, Sylwester, Mikołajki, Dzień Dziecka)

Jak wyglądają obejścia?

- zróżnicowana dbałość o estetykę oraz ład i porządek na posesjach w miejscowości, w większości obejścia są zadbane
- występuje w większości nowa zabudowa

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- środowisko zadbane
- czyste Jezioro Szóstak
- brak sieci kanalizacyjnej

Jakie jest rolnictwo?

- rozwojowe
- oparte na hodowli bydła mlecznego i opasów

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- dojazdowa droga gminna szutrowa od strony Gawlika Wielkiego
- dojazdowa droga gminna od strony Pietrasz
- dojazdowa droga gminna od strony Gawlika Małego
- dojazdowa droga gminna od strony Orzechowa

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- wyznaczone miejsce do kąpieli w jeziorze z pomostem, wiatą rekreacyjną, boiskiem do siatkówki
- zimą – łyżwy na jeziorze

4. Analiza zasobów Czarnówki

4.1 Analiza środowisk

4.1.1 Środowisko przyrodnicze

Walory krajobrazowe i przyrodnicze

Czarnówka – sołectwo położone w gminie Wydminy, powiat giżycki. Wieś położona jest nad północnym krańcem Jeziora Szóstak. Teren ma charakter pagórkowaty. Najbliższym otoczeniem wsi są lasy i pola. W miejscowości występują bocianie gniazda. W pobliskich lasach zamieszkują sarny, zające, dziki, jelenie, łosie, wilki. Miejscowość ma duże walory turystyczne i krajobrazowe.

4.1.2 Środowisko kulturowe

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

- cmentarz ewangelicki z XIX wieku
- pomnik upamiętniający mieszkańców wsi poległych podczas I wojny światowej; obalony na ziemię niszczeje
- dom (nr 2) murowany, z przełomu XIX i XX w.

4.1.3 Dziedzictwo religijne i historyczne

Wieś powstała w ramach kolonizacji wschodnich terenów Prus Książęcych. Dokładna data jej założenia nie jest znana. Najprawdopodobniej miało to miejsce to w latach 60. XVI w. List sprzedaży sołectwa pochodzący z 1572 r. zawiera informację, że dotychczasowy sołtys – Trojan Czarny – jedynie odsprzedał swoje łany, a ponadto wolnizna mijała w następnym roku. Nowym sołtysiem wsi został borowy Jakub Macht, który zakupił trzy łany na sołectwo i otrzymał pozwolenie na utrzymywanie karczmy; w zamian zobowiązał się do założenia wsi na 30 łanach na prawie chełmińskim. Wieś poważnie ucierpiała podczas wielkiej epidemii dżumy na początku XVIII w.; zmarło wówczas 91 mieszkańców. Czarnówka należała do parafii ewangelickiej w Wydminach. W 1939 r. wieś obejmowała obszar 763 ha.

Szkołę we wsi założono w 1825 r. Po II wojnie światowej uruchomiono ją ponownie 1 września 1949 r., lecz z powodu małej liczby uczniów zamknięto ją dwa lata później. Raz jeszcze placówkę otwarto 1 września 1964 r., jednak z podobnych względów zlikwidowano ją w 1970 r.

Na początku lat 70. Czarnówka posiadała 25 budynków mieszkalnych; znajdowały się tu: klub, świetlica, punkt biblioteczny, sala kinowa na 80 miejsc, sklep spożywczy. Działała również spółka wodnomelioracyjna. W latach 1954–1972 wieś należała do gromady Gawliki Wielkie. Liczba mieszkańców na przestrzeni lat kształtowała się następująco:

- 1857 – 182 osoby
- 1933 – 270 osób
- 1939 – 247 osób

4.1.4 Gospodarka, rolnictwo

- hodowla
- uprawa
- usługi

- agroturystyka

4.1.5 Ludzie, organizacje społeczne

- rolnicy
- część mieszkańców pracuje poza wsią
- część prowadzi działalność gospodarczą pozarolniczą

4.2. Analiza SWOT

Mocne strony 1. Walory przyrodniczo-geograficzne 2. Położenie przy jeziorze 3. Pomoc urzędników gminy 4. Możliwość dodatkowego zarobku (prace sezonowe, renta, emerytura) 5. Niska aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców	Słabe strony 1. Zły stan infrastruktury technicznej: brak kanalizacji, konieczność doprowadzenia do wszystkich gospodarstw wodociągu, zniszczona droga dojazdowa 2. Brak miejsc pracy w okolicy 3. Brak perspektyw na rozwój dla dzieci i młodzieży
Szanse/okazje 1. Możliwość finansowania ze środków UE 2. Rozwój turystyki 3. Projekt sieci wodociągowej 4. Pozyskanie środków zewnętrznych 5. Planowany remont drogi dojazdowej 6. Rozbudowa zaplecza turystycznego (ścieżki, wiaty, place zabaw, kąpieliska, siłownie plenerowe, etc) 7. Środowisko czyste i bogate w zasoby zwierzyzny, ptactwa i ryby.	Zagrożenia 1. Brak perspektyw rozwoju dla młodzieży 2. Brak miejsc pracy 3. Starzejące się społeczeństwo

5. Wizja miejscowości

Czarnówka – wieś w której warto żyć... Wieś przyjazna, piękna, spokojna, z rozwiniętym rolnictwem, pełną infrastrukturą, zadbanymi obejściami, tętniąca życiem.

Jaka ma być wieś za kilka lat?

Co ma ją wyróżniać?

- *zadbana przez mieszkańców*
- *czysta i estetyczna*
- *zgodna, solidarna i zgrana*
- *turystyczna, malownicza z rozwijającym się rolnictwem*

Jakie ma pełnić funkcje?

- *rolnicze*
- *turystyczne*
- *mieszkalne*

Kim mają być mieszkańcy?

- *rolnicy, osoby prowadzące działalność gospodarczą,*
- *emeryci i renciści*
- *rodziny te same co dziś*

Co ma dać utrzymanie?

- *nowoczesne, dochodowe, rozwijające się rolnictwo*
- *turystyka*

W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?

- *samorząd sołecki*

W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?

- *bezpośrednio przez mieszkańców, bez ingerencji osób z zewnątrz. Mieszkańcy zaangażowani w rozwiązywanie problemów na wsi.*

Jak ma wyglądać nasza wieś?

- *czysto i schludnie*
- *malowniczo*
- *z zadbanymi obejściami*
- *przyjaźnie*

Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?

- *spotkania okolicznościowe mieszkańców*

Jak mają wyglądać obejścia?

- *naturalnie, schludnie, mają być zadbane, z zachowaniem wiejskiego charakteru*

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?

- *cisza, spokój*
- *pełna ochrona środowiska*
- *jezioro bogate w ryby*
- *czyste, zadbane*

Jakie ma być rolnictwo?

- *rozwinęte, nowoczesne*
- *ekologiczne*

Jakie mają być powiązania komunikacyjne?

- *drogi dojazdowe utwardzone, regularnie naprawiane, rowy przydrożne oraz pobocza regularnie czyszczone*

Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?

- *zagospodarowana plaża nad jeziorem*
- *imprezy okolicznościowe*

6. Wstęp do projektowania, problemy, priorytety i działania

A. Priorytet 1 – Poprawa warunków życia mieszkańców miejscowości

Cel 1. Modernizacja infrastruktury drogowej i instalacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Projekty: 1. Utwardzenie dróg gminnych prowadzących do miejscowości 2. Rozbudowa sieci wodociągowej 3. Budowa sieci kanalizacyjnej
Cel 2. Wybudowanie ogólnodostępnej	Projekty:

infrastruktury społecznej	1. Zagospodarowanie miejsca do kąpielii 2. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych
Cel. 3. Poprawa bezpieczeństwa w miejscowości	Projekty: 1. Zakup lamp ulicznych (solarnych)

B. Priorytet 2 – Poprawa wyglądu miejscowości

Cel 1. Estetyzacja miejscowości	Projekty: 1. Utrzymanie terenów rekreacyjnych

C. Priorytet 3 – Rozbudzenie aktywności kulturalnej wśród mieszkańców

Cel 1. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców. Integracja mieszkańców miejscowości.	Projekty: 1. Organizacja imprez okolicznościowych

7. Opis planowanych przedsięwzięć (nazwa, cel, harmonogram realizacji, kwota, źródło finansowania).

- Zakup lamp ulicznych (solarnych) – poprawa bezpieczeństwa w miejscowości - (2020 - 2025 r.) 10 000,00 zł – fundusz sołecki przy współudziale z gminą.
- Utrzymanie terenów rekreacyjnych na terenie sołectwa Czarnówka (zakup paliwa, olejów, smarów, części zamiennych itp. do kosiarki i impregnatu – zadbanie o estetykę miejscowości (każdego roku 1000,00 zł) – fundusz sołecki.
- Remont dróg gminnych na terenie sołectwa – poprawa estetyki i bezpieczeństwa w miejscowości oraz infrastruktury drogowej (2016-2019 r.)– 700 000,00 zł fundusz sołecki przy współudziale z gminą,środki zewnętrzne, PROW.
- Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych sołectwa Czarnówka (zakup zabawek oraz innych urządzeń służących do wypoczynku i rekreacji, siłownie plenerowe) – organizacja bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, wybudowanie ogólnodostępnej infrastruktury społecznej (2017 – 2025) (10 000,00 zł) – fundusz sołecki.
- Organizacja imprez okolicznościowych – integracja mieszkańców miejscowości – (2017-2025 po 500,00 zł każdego roku) – fundusz sołecki.
- Rozbudowa sieci wodociągowej – zapewnienie dostępu do wody mieszkańcom miejscowości - (2016-2025 r.) (1 000 000,00 zł) – środki zewnętrzne, PROW, środki gminne.
- Zagospodarowanie miejsca do kąpielii - poprawa bezpieczeństwa w miejscowości, wybudowanie ogólnodostępnej infrastruktury społecznej - (2018 – 2025 r.) (5 000,00 zł) – środki zewnętrzne, środki gminne, fundusz sołecki.

Uzgodnienia i opinie do Planu

Organ/podmiot/instytucja	Data	Forma uzgodnienia/pieczeńć i podpis
Zebranie Wiejskie sołectwa Czarnówka		
Wójt Gminy Wydminy		
Rada Gminy Wydminy		